

اهمیت برنامه مدیریت بیماریهای منتقله از پشه مهاجم آئدس آلبوپیکتوس و اجیپتی

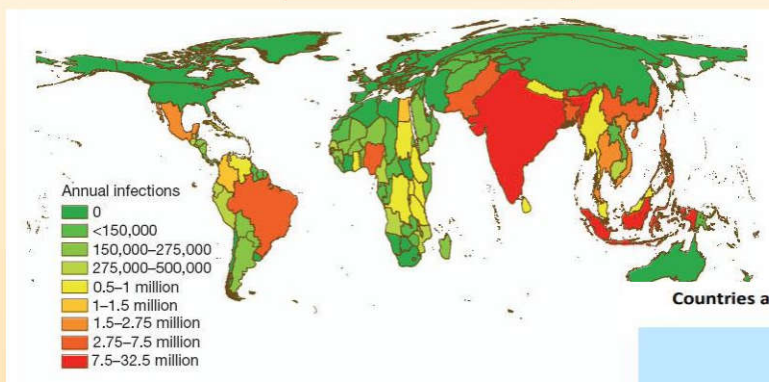
اهمیت موضوع بیماری های منتقله توسط آئدس مهاجم: تب دانگ، چیکونگونیا و زیکا

- ✓ انتقال سه بیماری، دانگ، چیکونگونیا و زیکا که هیچ کدام واکسن موثر و درمان قطعی ندارند.
- ✓ بیش از ۵۰٪ جمعیت دنیا در معرض ابتلا به این بیماریها هستند.
- ✓ ایجاد اپیدمیهای انفجاری (ناقل آئدس اجیپتی) و بروز بیماریهای با بار بالا
- ✓ کشندگی بالای برخی از این بیماریها تا ۱۰ درصد در میان آربوویروس ها (بیماری دانگ)
- ✓ ناتوانی و از کار افتادگی قابل توجه مبتلایان این بیماریها (بیماری چیکونگونیا)
- ✓ تولد نوزادان با عقب ماندگی ذهنی (بیماری زیکا)
- ✓ هدررفت منابع اقتصادی (بیش از ۸ برابر برنامه کنترل مالاریا)
- ✓ عوامل بالقوه قابل استفاده در بیوتروریسم
- ✓ آسیب جدی به توسعه پایدار کشورها.

بار جهانی بیماری های تب دانگ، چیکونگونیا و زیکا

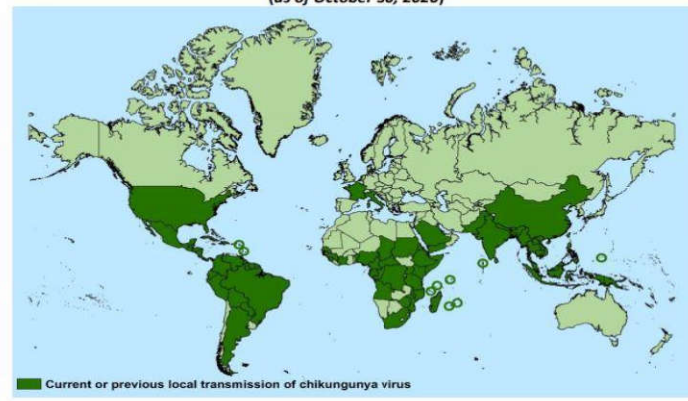

تب دانگ

چیکونگونیا

Countries and territories where chikungunya cases have been reported*
(as of October 30, 2020)

زیکا

خصوصیات گونه های پشه آنوفل و آئدس مهاجم

نوع گونه	آنوفل (ناقل مالاریا)	آئدس اجیپتی	آئدس آلبوپیکتوس
پراکندگی	حاره و نیمه حاره	حاره و نیمه حاره	حاره و معتدله
محل های زیست گاه لاروی	روستایی زیستگاه طبیعی و ظروف مصنوعی محتوی آب	شهری ظروف مصنوعی محتوی آب	شهری و روستایی زیستگاه طبیعی و ظروف مصنوعی محتوی آب
عادات خونخواری	انسان و حیوانات خونخواری در شب ساختمانها و منازل در داخل و خارج از	انسان خونخواری در روز ساختمانها و منازل داخل ساختمانها و منازل	انسان و حیوانات خونخواری در روز ساختمانها و منازل در داخل و خارج از ساختمانها و منازل
طول پرواز	به طور متوسط ۱۵۰۰ متر	چندین یک خونخواری در هر سایکل گونوتروفیک در هر	یک خونخواری در هر سایکل گونوتروفیک
		۴۰۰-۵۰۰ متر	۴۰۰-۵۰۰ متر

آنوفل استفنسی

آئدس اجیپتی

آئدس آلبوپیکتوس

اهمیت ناقل مهاجم آندس اجیپتی

- ✓ سازگار با اکثر مناطق جغرافیایی کشور
- ✓ روزگز بودن (بیشترین گزش در هنگام طلوع خورشید و غروب آن می باشد).
- ✓ مقاومت تخم در مقابل خشکی هوا (زنده ماندن تخم در محیط خشک تا ۴۰۰ روز).
- ✓ احتمال انتقال ویروس از پشه ناقل به تخمها و نسلهای بعد.
- ✓ خونخواری از افرار متعدد در طول شبانه روز و امکان ایجاد اپیدمیهای انفجاری
- ✓ تمایل به خونخواری فقط از انسان
- ✓ مقاومت ناقل به اکثر سموم موثر بر حشرات

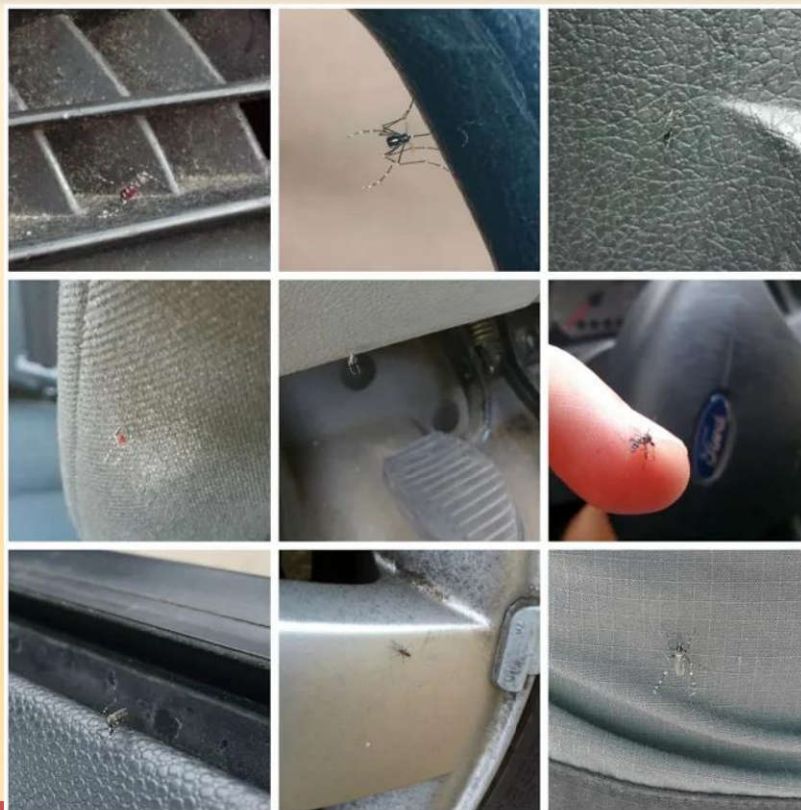
مهمترین راههای گسترش آندسهای مهاجم

تبادلات بین المللی و جابجایی تخم از طریق کالا بویژه تایر و گیاه لاکی بامبو

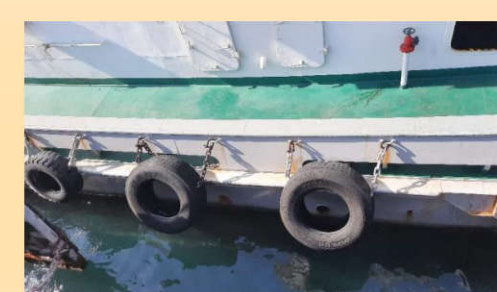
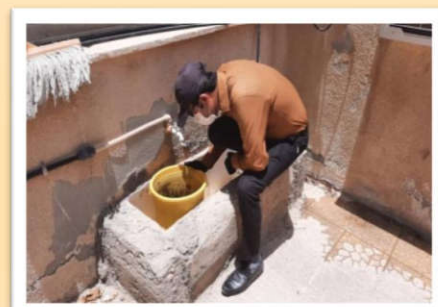
انتشار پشه از طریق حمل و نقل و با ماشین

زیستگاههای مناسب پشه های آئدس اجیپتی و آئدس آلبوپیکتوس

(تصاویر زیستگاههایی در بنادر جنوبی کشور که در برخی از آنها لارو یا بالغ آئدس صید شده است)

زیستگاه‌های مناسب پشه‌های آئدس اجیپتی و آئدس آلبوپیکتوس

زیستگاه‌های مناسب پشه‌های آئدس اجیپتی و آئدس آلبوپیکتوس

بیماریهای منتقله از پشه آئدس

- تب دانگ
- چیکونگونیا
- زیکا
- تب زرد

تب دانگ

- این بیماری با نام‌های دیگری همچون «تب دنگی» و «تب استخوان شکن» هم شناخته می‌شود
- عامل انتشار آن پشه آئدس است
- این بیماری معمولاً در مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری جهان رخ می‌دهد
- ۷۵٪ موارد بدون علائم هستند
- ۲۵٪ موارد علائم خفیف تا شدید دارند.
- بیماری تب دانگ خفیف، باعث تب و علائم شبیه آنفولانزا می‌شود
- در موارد شدیدتر می‌تواند خطرناک‌تر باشد و در صورت عدم درمان زندگی فرد را تهدید کند

- تب دانگ بیشتر در جنوب شرقی آسیا، جزایر غربی اقیانوس آرام، آمریکای لاتین و آفریقا شایع است
- این بیماری به مناطق جدیدی از جمله اروپا و مناطق جنوبی ایالات متحده آمریکا هم گسترش پیدا کرده است
- انتقال این بیماری در کشورهای اطراف ایران از جمله پاکستان، افغانستان، عمان، امارات متحده عربی و ... نیز گزارش شده است

عامل تب دانگ

- ویروس تب دانگ است که ۴ گونه دارد.
- گونه نوع دوم معمولاً علایم شدیدتری در فرد ایجاد می کند.
- ابتلا به هرگونه، نسبت به همان گونه ایمنی ایجاد می کند.
- امکان ابتلا به همه گونه ها در طول زندگی یک فرد در مناطق آلوده می باشد.
- معمولاً ابتلا نوع دوم منجر به بروز علایم بیشتری در فرد می شود.

علائم تب دانگ خفیف

- این علائم معمولاً ۴ تا ۶ روز پس از عفونت شروع می‌شوند و تا ۱۰ روز ادامه دارند:
 - تب ناگهانی و شدید
 - سر دردهای شدید
 - درد پشت چشم
 - درد شدید مفاصل و عضله
 - خستگی
 - حالت تهوع
 - استفراغ
 - بثورات پوستی (دو تا پنج روز پس از شروع تب ظاهر می‌شود)
 - خونریزی خفیف (خونریزی بینی، خونریزی لثه یا کبودی آسان)
- علائم معمولاً پس از یک هفته از بین می‌روند و بیماری خفیف به ندرت عوارض جدی در پی دارد. با این حال، مشکلات جدی‌تری نیز می‌توانند ایجاد شوند که در ادامه به آن‌ها می‌پردازیم.

علائم تب دانگ شدید

در ابتدا، علائم ممکن است خفیف باشند، اما به تدریج طی چند روز بدتر می‌شوند. همچنین شاید نشانه‌هایی از خونریزی داخلی هم به وجود آیند. فرد مبتلا به تب خونریزی دهنده دانگ ممکن است موارد زیر را تجربه کند:

- خونریزی از دهان، لثه یا بینی
- پوست نرم
- آسیب به سیستم لنفاوی و رگ‌های خونی
- خونریزی داخلی، که می‌تواند منجر به استفراغ سیاه و مدفوع شود
- پلاکت خون کم
- حساسیت معده
- لکه‌های خونی کوچک در زیر پوست
- نبض ضعیف

- معمولاً افراد با سیستم ایمنی ضعیف و افرادی که برای بار دوم مبتلا می‌شوند، بیشتر در معرض خطر ابتلا به تب خونریزی دهنده دانگ هستند.
- زنانی که در دوران بارداری به آن مبتلا می‌شوند، ممکن است ویروس را در هنگام زایمان به نوزاد منتقل کنند. به علاوه، نوزادان زنانی که در دوران بارداری به تب دانگ مبتلا می‌شوند، بیشتر در معرض خطر زایمان زودرس، وزن کم هنگام تولد یا برخی ناراحتی‌های جنینی دیگر قرار دارند.

تشخیص تب دانگ

- علائم و نشانه های تب دانگ به برخی بیماری‌های دیگر مانند آنفلوآنزا، تب کریمه کنگو، حصبه و مالاریا شبیه است.
- سابقه سفر به مناطق آلوده بهترین گزینه برای تشخیص فرد مبتلا به تب دانگ است.
- تشخیص از طریق کیت تشخیص سریع و آزمایش خون است.

راه انتقال تب دانگ

- گزش پشه آئدس
- مادر به جنين

راه های پیشگیری از تب دانگ

- بهترین راه پیشگیری از بیماری دانگ، جلوگیری از گزش توسط پشه‌های آلوده است
- راه‌های پیشگیری از گزش پشه:
 - تهویه مطبوع فضای زندگی
 - استفاده از قلم دافع یا اسپری دور کننده حشرات
 - استفاده از لباس های با آستین و شلوارهای بلند و رنگ روشن
 - نصب توری بر روی پنجره ها
 - استفاده از پشه بند در زمان استراحت در طول روز

راه های کنترل تکثیر پشه

- برای کاهش جمعیت پشه‌ها، باید مکان‌هایی که در آن پشه‌ها تولید مثل می‌کنند را از بین ببرید.
- جمع آوری لاستیک‌ها، قوطی و ظروف یکبار مصرف رها شده در اطراف یا محیط زندگی
- عوض کردن منظم آب حمام پرندگان و ظروف آب حیوانات خانگی و شستشوی ظروف
- خالی کردن آب زیر گلدان‌ها
- برگردان سطل‌های آبیاری
- سرپوشیده کردن مخازن نگهداری آب
- خالی کردن منظم آب گولرهای گازی
- خوداری از رهاسازی فاضلاب در محیط زندگی
- خاک گیاهان را طوری در گلدان قرار دهید تا از تشکیل گودال‌ها در سطح جلوگیری شود.
- هنگام پیک نیک و برپایی چادر، منطقه‌ای را انتخاب کنید که از آب راکد دور باشد.

درمان تب دانگ

- هیچ داروی خاصی برای درمان تب دانگ وجود ندارد.
- درمان بر اساس علائم فرد می باشد.

افرادیکه نیاز به بستری ندارند می توانند از:

- استفاده از داروهای تسکین دهنده درد، مثل استامینوفن
- استراحت کردن
- نوشیدن مایعات فراوان

نکته:

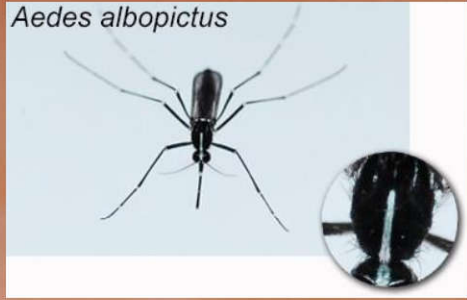
- از داروهای آسپرین که می تواند باعث بدتر شدن خونریزی شود، خودداری کنید.

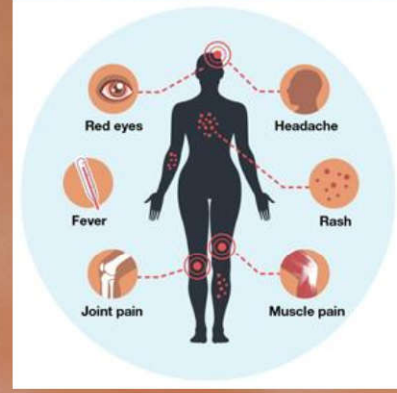
فلج شدن
سیستم
درمان در
کشورهای
آلوده

Aedes albopictus

Aedes aegypti

SYMPTOMS OF CHIKUNGUNYA

Rash	Back Pain	Joint Pain	Vomiting
Nausea	Headache	Chills	Fever

با تشکر

